

๑๘
สุมณาเทวี ลูกสาวคนเล็กของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี

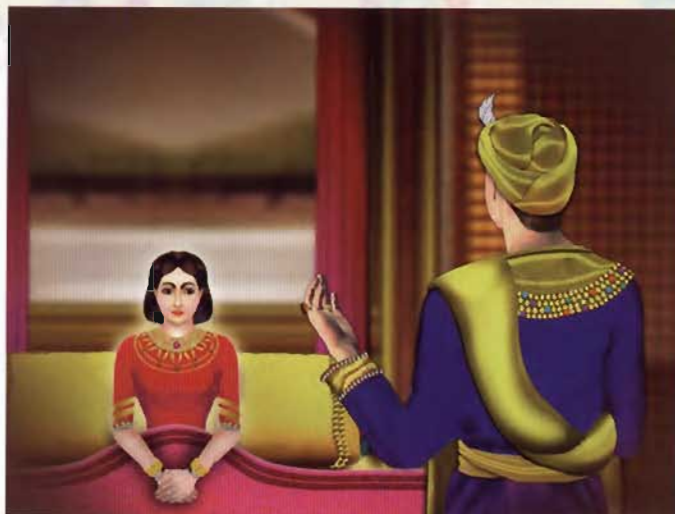
เมื่อพี่สาวสองคนแต่งงานไปเรียบร้อยแล้ว น้องสาวคนเล็กชื่อ สุมณาเทวี อายุยังน้อย เป็นผู้ดูแลการถวายภัตตาหารแทน นางสุมณาเทวีได้บำรุงอุปฐากพระภิกษุเป็นอย่างดีทุกวัน แทนพี่สาวทั้งสอง ต่อมาเมื่อนางได้ฟังธรรมก็บรรลุธรรมเป็นพระสกทาคามี สูงไปอีกระดับหนึ่ง คนในบ้านส่วนมากบรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน เธอได้เลี้ยงพระอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ

ต่อมานางได้ล้มป่วยลง เกิดทุกขเวทนา เกิดความ

กระสับกระส่ายจนรับประทานอาหารไม่ลง เราจะเห็นได้ว่า บรรลุธรรมส่วนบรรลุธรรม ส่วนกายหายาก็เป็นเรื่องของโรคภัยไข้เจ็บ วิบากกรรมซึ่งเป็นสมมุติฐานของโรค ทำให้เกิดความทุกข์เวทนา

เมื่อป่วยมากนางจึงให้บริวารไปเชิญท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีผู้เป็นพ่อมา ในขณะนั้นท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีกำลังดูแลการถวายภัตตาหารอยู่ในโรงทานแห่งหนึ่ง เมื่อบริวารมาบอกข่าวนั้น ท่านจึงรีบกลับมาที่

บ้าน คือ ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ท่านจะเลี้ยงพระด้วย แล้วก็แจกทานแก่คนยากคนจนเป็นปกติ เพราะฉะนั้นจึงได้รับขนานนามว่า อนาถบิณฑิกเศรษฐี แปลว่าผู้มีก้อนข้าวสำหรับคนยากจน

เมื่อมาถึงบ้านจึงรีบเข้าไปหาลูกสาวของตนซึ่งนอนป่วยอยู่ ตรงนี้มีคำพูด คำถาม คำตอบที่น่าศึกษาทีเดียว “ลูกสุมนาเป็นอะไรล่ะลูก เป็นอะไรมากหรือเปล่า” พ่อถาม

ลูกสาวตอบว่า “อะไรหรือน้องชาย”

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีจึงเหมือนกัน อยู่ ๆ ลูกสาวบอก อะไรหรือน้องชาย ท่านเศรษฐีก็ตกใจ เกิดความสงสัยว่า เอ๊ะ ! ลูกเราเพื่อไปแล้วหรือ

“เจ้ากลัวอะไรหรือลูก” ถามต่อ

“เปล่าไม่ได้กลัวอะไรหรอกน้องชาย” ท่านได้ยินคำว่า น้องชายต่อท้ายทุกที พุดกับพ่อเพียงเท่านั้น และ

ก็เดินทางออกจากกายมนุษย์ไปแล้ว หมดอายุชัย

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีแม้เป็นพระโสดาบัน เมื่อรู้ว่า ลูกสาวของตนตาย ก็ไม่อาจจะอดกลั้นความเศร้าโศกที่เกิดขึ้นได้ น้ำตาไหลอาบแก้ม ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีผู้พ่อ เศร้าในหลายเรื่อง เศร้าเพราะลูกสาวตาย เศร้าเพราะกลัวลูกสาวใจหมองเพราะพ่อด้วยพิษไข้อาจจะไปไม่ดี ก็เลยเป็นห่วง เพราะท่านไม่ได้รู้ว่า ลูกสาวเป็นพระสกทาคามีแล้ว เพราะผู้ที่รู้ คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เพราะฉะนั้นลูกเราตาย สงสัยจะไม่ได้ถึงกาลอย่างนี้ แต่ได้จัดงานสลายร่างลูกสาวของตนอย่างสมเกียรติ

เราจะนึกไม่ถึงเลยว่า ท่านเศรษฐีเดินร้องไห้จากบ้านไปถึงวัดพระเชตวัน เพื่อเข้าเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อพระพุทธองค์ทรงเห็นดังนั้นจึงถามว่า (ถามก็คือ ทัก ที่จริงพระองค์ก็ทราบเหตุการณ์ทั้งหมด) “ท่านเศรษฐีเกิดอะไรขึ้นหรือ จึงได้เป็นทุกข์เศร้าโศกเสียใจ ร้องไห้น้ำตานองหน้าทำไม” คนกำลังร้องไห้พอเจอคำถาม ก็หยุด

เปลี่ยนอารมณ์ คล้าย ๆ เปลี่ยนใจทยใหม่ พระพุทธองค์
ก็ถามอย่างนั้น ท่านเศรษฐี จึงจำเป็นจะต้องอธิบายยาว

“เพราะเหตุนี้ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ สุนาเทวี ลูก
สาวผู้เป็นที่รักยิ่งของข้าพระองค์ตายแล้ว”

“ท่านเศรษฐี ทุกคนเกิดมาก็ต้องตายไม่ใช่หรือ เมื่อ
เป็นเช่นนั้น เหตุใดท่านจึงต้องเศร้าโศกด้วยล่ะ” คือความ
ตายเป็นเรื่องธรรมดา

ท่านเศรษฐีกราบทูลว่า “ซื่อนั้นข้าพระองค์ทราบ
ดีพระเจ้าข้า แต่ลูกสาวของข้าพระองค์แม่เป็นผู้สมบุรณ์
พร้อมด้วยหิริและโอตตปปะ แต่ว่าเมื่อใกล้จะตาย นาง
กลับบ่นเพื่อไม่สามารถควบคุมสติไม่ได้เลย เพราะเหตุนี้
ข้าพระองค์จึงเกิดความเสียใจเป็นอย่างมาก”

พระบรมศาสดาตรัสว่า “ท่านเศรษฐี ลูกสาวของ
ท่าน บ่นเพื่อว่าอะไรบ้างล่ะ” ท่านเศรษฐีจึงกราบทูลเรื่อง

ราวทั้งหมดให้พระพุทธร่องค์ทรงทราบ พระองค์จึงตรัส
กับท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีว่า “ดูก่อนท่านเศรษฐี ลูกสาว
ของท่าน ไม่ได้บั้นเพ้อหรือ”

“เพราะเหตุใดนางจึงพูดอย่างนั้นล่ะพระเจ้าข้า”

“ก็นางสุมณาเทวีบุตรสาวของท่าน เป็นใหญ่กว่า
ท่านโดยมรรคมลไฉละ ท่านเศรษฐี ตัวท่านได้บรรลุเป็น
พระโสดาบัน ส่วนลูกสาวของท่านได้บรรลุเป็นพระ

สกทาคามี ด้วยเหตุนี้นางจึงพูดเช่นนั้น เพื่อจะบอกให้
พ่อรู้ว่า ได้บรรลุธรรมที่สูงกว่า” กายมนุษย์ถ้าใช้แบบนาง
สุมณาเทวีนี้ ถือว่า ใช้อย่างมีคุณค่า คือ ใช้หาพระในตัว

เมื่อท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีเข้าใจเรื่องราวทั้ง
หมดแล้ว จึงกราบทูลถามพระบรมศาสดาอีกว่า “แล้ว
เวลานี้ นางไปเกิดอยู่ที่ไหนพระเจ้าข้า”

“ท่านเศรษฐี ลูกสาวของท่านไปเกิดอยู่ที่สวรรค์

ชั้นดุสิต”

“พระองค์ผู้เจริญ ลูกสาวของข้าพระองค์ เมื่อสมัย ยังมีชีวิตอยู่ นางยอมบันเทิงอยู่ระหว่างหมูญาติ ครั้นเมื่อ ละโลกแล้วนางยังบันเทิงอยู่หรือพระเจ้าข้า”

“ใช่แล้วท่านเศรษฐี เป็นธรรมดาสำหรับบุคคล ผู้ไม่ประมาท ไม่ว่าจะเป็นคฤหัสถ์หรือบรรพชิตก็ตาม เมื่อสั่งสมบุญไว้ดีแล้ว ย่อมบันเทิงในโลกนี้ ครั้นละโลก

ไปแล้วก็บันเทิงในโลกหน้า ผู้มีบุญเหล่านั้น ย่อมบันเทิง ในโลกทั้งสอง และเมื่อตามระลึกต่อว่า เราสั่งสมบุญอะไร มา จึงส่งผลให้ได้มาเกิดในสวรรค์ เขาก็ย่อมมีความบันเทิง ยิ่ง ๆ ขึ้นไป คือ มีความปลื้มปิติ เบิกบานทีเดียว”

